

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Сучасний розвиток ринкових відносин в економіці України вимагає зміни стратегічних цілей і задач економічного розвитку підприємства, і передусім його фінансової стратегії. Зважаючи на економічну ситуацію в Україні, коли більшість підприємств перебуває у скрутному економічному становищі особливого значення набуває інноваційний розвиток промислових підприємств.

На сьогодні питання проблем та перспектив інноваційного розвитку промислових підприємств досліджували такі економісти, як: О.В. Дзюблюк, Ю.М. Коваленко, Н.І. Костіна, Л.А. Костирко, А.Я. Кузнецова, Р.І. Лепак, С.В. Львовичкін, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова, В.М. Опарін, К. В. Паливода, А.М. Смулов, В.М. Федосов та ін.

Низький рівень розвитку промисловості України та недостатній рівень рентабельності промислових підприємств обумовлює дослідження проблеми інноваційного розвитку промисловості. Незважаючи на наявність ряду праць, присвячених інноваційної діяльності в промисловості, недостатньо опрацьованим залишається ряд проблем, пов'язаних з систематизацією і характеристикою специфічних особливостей інноваційної діяльності в сфері промислового виробництва, визначення перспектив і напрямків інноваційного розвитку.

Недосконалою залишається практика фінансування підприємств реального сектора економіки комерційними фінансово-кредитними інституціями – банками, інвестиційними, лізинговими та трастовими компаніями, фондами, зокрема спостерігається погіршення доступу підприємств до зовнішніх джерел фінансування [1, с. 155]. Сьогодні понад 90 % продукції, що виробляється в Україні, не має відповідного науково-технічного забезпечення. На світовому ринку інновацій частка вітчизняної наукомісткої продукції складає лише 0,1 % [2, с. 110].

Проведені в економічно-розвинених країнах дослідження показують, що більше 80 % зростання ВВП пов'язане не з капіталовкладеннями, а з технологічними нововведеннями [3].

В кожній сфері економічної діяльності існують свої характерні особливості, що зумовлені різними факторами, які визначають специфіку інноваційної діяльності у даній сфері.

Покращення інноваційного розвитку промислових підприємств доцільно реалізовувати через державну політику, яка б здійснювалася за такими напрямками:

Характеристика видів інновацій

Види інновацій	Фактори розвитку промисловості
Продуктові інновації	Принципово нова продукція з поліпшеними техніко-експлуатаційними (надійність, довговічність, стійкість до шкідливих впливів навколишнього середовища), ергономічні (зручність використання, комфортність, широкі функціональні можливості), естетичними (відповідність моді, привабливий зовнішній вигляд, якість обробки поверхонь, стайлінгові рішення) характеристиками за рахунок нових конструктивних рішень, застосування нових, більш якісних матеріалів, фурнітури і комплектуючих виробів у виготовленні, сучасних технологій у виробництві, оригінального дизайну і композиційних рішень, підвищення рівня екологічності виробництва; нова для конкретного ринку
Технологічні інновації	Оновлення та модернізація технологічного обладнання та інших засобів праці; впровадження нових технологій; застосування обладнання; автоматизація виробництва; механізація праці; оптимізація виробничого циклу; впровадження системи менеджменту якості відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2000; відповідність міжнародному стандарту ISO 14001 системи екологічного менеджменту підприємства.
Організаційно-управлінські інновації	Удосконалення організаційної структури промислових підприємств; застосування нових підходів, методів, прийомів та інструментів управління, організації виробництва і праці, мотивації працівників; створення стабільно працюючої системи зворотного зв'язку з клієнтами і покупцями; реінжиніринг бізнес-процесів; логістизація постачання, виробництва і збуту; створення нових організаційних форм інтеграції.
Маркетингові інновації	Застосування нових прийомів по всіх напрямках маркетингової діяльності і методів збуту; розвиток товаропровідних мереж; підвищення якості сервісного обслуговування; розвиток системи додаткових послуг; завоювання нових ринків; істотне розширення існуючої частки ринку.
Інформаційні інновації	Розробка сучасних інформаційних систем, програмного забезпечення, що забезпечує скорочення витрат часу і праці у всіх сферах діяльності підприємства (від закупівель сировини, матеріалів, маркетингу, бухгалтерського обліку до післяпродажного обслуговування).
Соціальні інновації	Поліпшення умов праці, охорони праці, безпеки роботи; розширення соціальних програм (оздоровлення, житло, екологія); підвищення рівня кваліфікації працівників, їх освітнього рівня, якості життя в цілому.

- забезпечення надійного інституційного захисту прав інвесторів, вдосконалення нормативно-правової бази інвестиційної діяльності;
- сприяння розвитку науки, науково-технічної та інноваційної діяльності;
- вдосконалення державної політики у сфері приватизації державних підприємств та її реалізації;
- реформування податкової системи в Україні;
- створення в Україні дієвого механізму протидії корупції;
- доступність та вдосконалення системи розкриття інформації про інвестиційний ринок України.

Потрібно відмітити, що вирішення проблем інноваційного розвитку промислових підприємств сприятиме розвитку економіки України в цілому. Потребує оновлення та модернізації технологічне обладнання; впровадження нових технологій; застосування гнучкого переобладнання обладнання; автоматизація виробництва; механізація праці; оптимізація виробничого циклу; впровадження системи менеджменту якості відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2000; відповідність міжнародному стандарту ISO 14001 системи екологічного менеджменту промислових підприємств. Удосконалення організаційної структури підприємств; застосування нових підходів, методів, прийомів та інструментів управління, організації виробництва і праці, мотивації працівників; створення стабільно працюючої системи зворотного зв'язку з клієнтами і покупцями. Поліпшення умов праці, охорони праці, безпеки роботи; розширення соціальних програм (оздоровлення, житло, екологія); підвищення рівня кваліфікації працівників, їх освітнього рівня, якості життя в цілому розвитком продуктової лінії і технологічним оновленням, розвиток маркетингових і сервісних інновацій, формування нових організаційних структур і управлінських механізмів, які забезпечать інноваційний розвиток промислових підприємств.

Список літератури:

1. Васильців Т.Г. Пріоритети покращення фінансового забезпечення конкурентоспроможності підприємств реального сектора економіки регіону. Аналітична доповідь // Національний інститут стратегічних досліджень. – Львів: РФ НІСД у м. Львові, 2011. – 230 с.

2. Стратегічне управління інноваційною діяльністю як основа економічної безпеки національної економіки: монографія / [М. В. Гаман, О. І. Дадій, М. Х. Корецький та ін.]. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – 281 с.

3. Знаменський І. О. Особливості інноваційної діяльності в умовах сучасної НТР [Електронний ресурс] / І. О. Знаменський // Науковий вісник Академії муніципального управління : зб. Праць. Серія Економіка. – 2009. – Вип. 7. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu/Ekon/2009_7/09zioatr.pdf. – (Дата звернення: 10.06.2010).